

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “แนวคิดและรูปแบบจัดสวัสดิการชุมชนที่ประสบความสำเร็จของ” มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

1) การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการหนังสือวารสาร เว็บไซต์ รายงานการศึกษาวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง

2) การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษารวบรวมจากภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวคิดและรูปแบบจัดสวัสดิการชุมชนที่ประสบความสำเร็จ โดยศึกษาจากประชากรในกลุ่มตัวอย่าง คือ คนในชุมชนและสมาชิกองค์กรชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอ่างทอง จำนวน 250 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลภาคสนาม ทั้งนี้ ได้ประสานขอความร่วมมือไปยังสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการเขต 1 และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ในการอำนวยความสะดวกจัดส่งแบบสอบถามให้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อรวบรวมเก็บข้อมูลในพื้นที่ 5 จังหวัด จำนวน 250 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 225 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม โดยประมวลความรู้จากทฤษฎี แนวคิด และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างแบบสอบถาม โดยให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

แบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิดบางส่วน (Close-ended and Open-ended Questions) ผู้ตอบคำถาม คือ คนในชุมชนและให้ตอบแบบสอบถามเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกองค์กรสวัสดิการชุมชน สถานภาพสมาชิก บริการที่ได้รับ จำนวนครั้งที่ได้รับบริการ โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการจัดสวัสดิการชุมชนใน 6 ด้าน คือ

- การมีส่วนร่วม
- ผลประโยชน์ตอบแทน
- การขยายตัวของสมาชิก
- การเรียนรู้และการทำกิจกรรม
- การให้การยอมรับ
- การประสานงาน

โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ใน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

คำตอบ	ค่าระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ได้ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียด โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการตรวจสอบแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปทดสอบ (Pretest) จากประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ 5 จังหวัด จำนวน 250 ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แบบอัลฟ่า (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package to the Social Sciences) โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการจัดสวัสดิการชุมชนใน 6 ด้าน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างจากข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การแสดงระดับของคะแนนค่าเฉลี่ยพิจารณาจากระดับความคิดเห็นของคำตอบ โดยการหาค่าพิสัย 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จากเกณฑ์การคำนวณจากสูตรดังนี้

$$\text{ช่วงความกว้างของชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = 0.8$$

1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

การนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการพรรณนา